

Στάσεις των καταναλωτών σχετικά με την ηλεκτρική αναισθητοποίηση της τσιπούρας και του λαβρακιού στις μεγαλύτερες αγορές της Ελλάδας

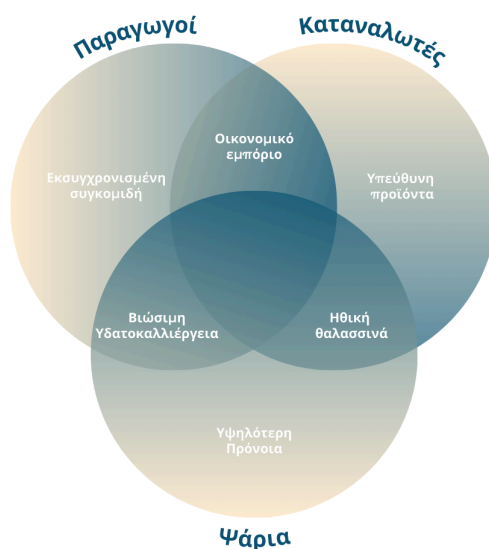
Συνοπτική παρουσίαση

Τον Ιούνιο του 2024, το Centre for Aquaculture Progress ανέθεσε στη Savanta, μια κορυφαία εταιρεία έρευνας αγοράς, τη διεξαγωγή μιας ολοκληρωμένης μελέτης που θα ανέλυε τις προτιμήσεις των καταναλωτών για την καλή διαβίωση των ψαριών στην Ελλάδα, την Ιταλία, την Ισπανία και τη Γαλλία. Η αντιπροσωπευτική έρευνα, στην οποία συμμετείχαν 1.600 άτομα, αποκάλυψε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των καταναλωτών (83%) υποστηρίζει τις ανθρώπινες πρακτικές θανάτωσης για την τσιπούρα και το λαβράκι, και συγκεκριμένα τη χρήση ηλεκτρικής αναισθητοποίησης πριν από τη θανάτωση. Επιπλέον, μεταξύ των καταναλωτών που αγοράζουν αυτά τα είδη ψαριών, το 80% εξέφρασε την προθυμία να πληρώσει περισσότερα για ψάρια που θανατώνονται με τρόπο ανθρώπινο. Αυτό δείχνει ότι η εισαγωγή της ηλεκτρικής αναισθητοποίησης πριν από τη θανάτωση μπορεί να είναι οικονομικά βιώσιμη και ακόμη και κερδοφόρα για τους παραγωγούς ψαριών. Τα ευρήματα αυτά αναδεικνύουν μια ευκαιρία για την ελληνική ιχθυοβιομηχανία να ευθυγραμμίσει τις πρακτικές της με τις προσδοκίες των καταναλωτών και ταυτόχρονα να εκσυγχρονίσει τις διαδικασίες συγκομιδής της.

Ιστορικό

Ο ελληνικός κλάδος της υδατοκαλλιέργειας έχει γνωρίσει σημαντική ανάπτυξη και αναμένεται να αναπτυχθεί περαιτέρω, με τη τσιπούρα και το λαβράκι να είναι από τα πιο συχνά εκτρεφόμενα είδη ψαριών. Ωστόσο, η υιοθέτηση της ηλεκτρικής αναισθητοποίησης, μιας ανθρώπινης μεθόδου θανάτωσης που βελτιώνει σημαντικά την ευζωία των ψαριών, έχει υιοθετηθεί μόνο σε πολύ περιορισμένο βαθμό για τα είδη αυτά.¹ Αυτό συμβαίνει παρά τα επιστημονικά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η αναισθητοποίηση πριν από τη θανάτωση μειώνει το στρες και την ταλαιπωρία των ψαριών κατά τη διαδικασία της συγκομιδής.²

Για την αξιολόγηση των δυνατοτήτων των νέων τεχνολογιών στην υδατοκαλλιέργεια, είναι σημαντικό να εξεταστεί μια ολιστική προσοπτική που λαμβάνει υπόψη τα

¹ [Welfare of farmed fish: Common practices during transport and at slaughter](#)

² [Humane slaughter in Mediterranean sea bass and bream aquaculture: farm characteristics, stakeholder views, and policy implications](#)

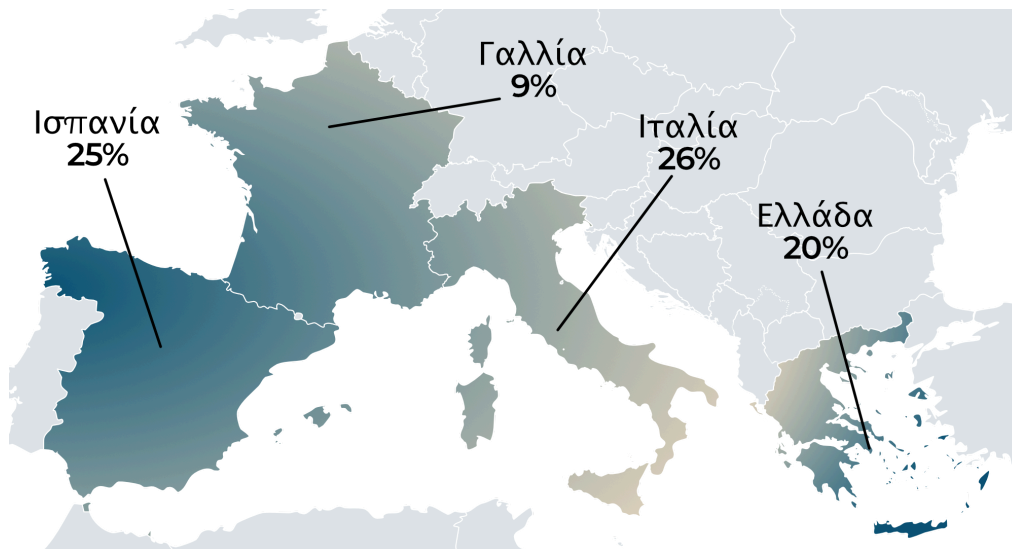
δυναμικά οφέλη τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τους παραγωγούς. Η ευαισθητοποίηση και η ανησυχία των καταναλωτών για την καλή διαβίωση των ζώων έχουν αυξηθεί, με πολλά άτομα να αναζητούν προϊόντα που να ευθυγραμμίζονται με τις αξίες τους. Η παρούσα μελέτη αποσκοπούσε στην αξιολόγηση του ενδιαφέροντος των καταναλωτών ειδικά για την ανθρώπινη θανάτωση της τσιπούρας και του λαβρακιού, καθώς η ισχυρή ζήτηση των καταναλωτών θα μπορούσε να αποτελέσει ευκαιρία για τους παραγωγούς να διαφοροποιήσουν τα προϊόντα τους σε μια ολοένα και πιο ανταγωνιστική αγορά.

Οι στόχοι αυτής της μελέτης ήταν:

- 1) να αξιολογηθεί η στάση των καταναλωτών απέναντι στην ηλεκτρική αναισθητοποίηση ως μέθοδο ανθρώπινης θανάτωσης για την τσιπούρα και το λαβράκι και
- 2) να προσδιοριστεί η προθυμία των καταναλωτών να πληρώσουν μια πριμοδότηση για τα ψάρια που θανατώνονται με ανθρώπινο τρόπο.

Μεθοδολογία

Η Savanta, μια έγκριτη εταιρεία έρευνας αγοράς, διεξήγαγε μια διαδικτυακή έρευνα χρησιμοποιώντας ένα στοχευμένο, δομημένο ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις κλειστού τύπου. Η έρευνα έλαβε απαντήσεις από συνολικά 1.600 καταναλωτές που ήταν ισομερώς κατανεμημένοι σε Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία και Γαλλία. Οι χώρες αυτές επιλέχθηκαν λόγω του σημαντικού μεγέθους της αγοράς τσιπούρας και λαβρακιού για τους παραγωγούς ψαριών από την Ελλάδα.³

Οι 4 πρώτες χώρες σε πωλήσεις τσιπούρας και λαβρακιού από την Ελλάδα

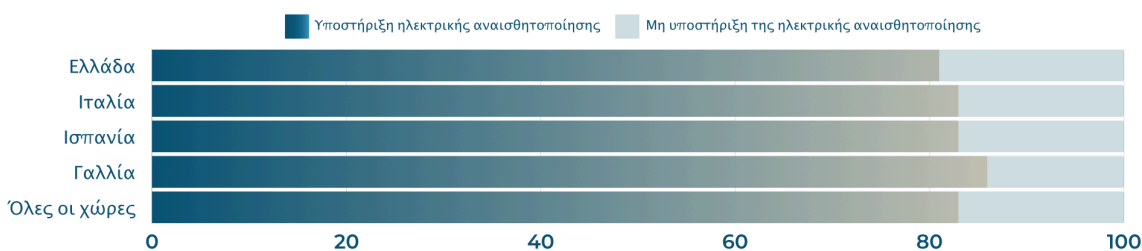
Το δείγμα επιλέχθηκε έτσι ώστε να είναι εθνικά αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού όσον αφορά την ηλικία και το φύλο και σχεδόν αντιπροσωπευτικό με βάση τη φυσική κατανομή του εισοδήματος και της περιοχής. Επιλέχθηκε ο σχεδιασμός μιας διαδικτυακής έρευνας.⁴

³ [Fish From Greece Report 2023](#)

⁴ Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, της στατιστικής υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το 90,52% των αγροτικών νοικοκυριών στην ΕΕ-27 θα έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο το 2023.

Βασικά αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα της έρευνας αποκάλυψαν την έντονη προτίμηση των καταναλωτών για ανθρώπινες πρακτικές θανάτωσης στην υδατοκαλλιέργεια τσιπούρας και λαβρακιού.

Η πλειοψηφία του 83% των ερωτηθέντων και στις τέσσερις χώρες εξέφρασε την υποστήριξη της στη χρήση της ηλεκτρικής αναισθητοποίησης πριν από τη θανάτωση, γεγονός που υποδηλώνει την ευρεία ζήτηση για τη βελτίωση της ευζωίας των ψαριών. Το εύρημα αυτό ήταν συνεπές σε όλες τις εξεταζόμενες αγορές, γεγονός που υποδηλώνει ότι η επιθυμία για ανθρώπινες πρακτικές θανάτωσης είναι συνεπής στη μεγαλύτερη αγορά της Ελλάδας.

Επιπλέον, η μελέτη διαπίστωσε ότι το 80% των καταναλωτών που αγοράζουν τσιπούρα και λαβράκι θα ήταν πρόθυμοι να πληρώσουν επιπλέον 0,05 ευρώ ανά μερίδα (που ορίζεται ως 200 γραμμάρια) για ψάρια που έχουν θανατωθεί με ανθρώπινο τρόπο. Ενώ η παρατηρούμενη προθυμία να πληρώσουν περισσότερα είναι παρόμοια στην Ελλάδα, την Ιταλία και τη Γαλλία, είναι χαμηλότερη στην Ισπανία.⁵ Το αποτέλεσμα αυτό αναδεικνύει την ισχυρή σύνδεση μεταξύ των αξιών των καταναλωτών και των αγοραστικών αποφάσεων, καθώς και τη δυνατότητα των παραγωγών να επωφεληθούν από αυτή τη ζήτηση εφαρμόζοντας πιο ανθρώπινες πρακτικές.

Δεν παρατηρήθηκαν σημαντικές διαφορές μεταξύ των διαφόρων δημογραφικών ομάδων (ηλικία, φύλο και επίπεδα εισοδήματος), γεγονός που υποδηλώνει ευρεία υποστήριξη των θεμάτων αυτών από τον πληθυσμό.

⁵ Σημειώστε ότι για την Ισπανία, τα επίπεδα τιμών των ψαριών είναι σημαντικά χαμηλότερα σε σύγκριση με τις άλλες εξεταζόμενες χώρες, βλ: [Comparative price levels for food, beverages and tobacco](#)

Συμπέρασμα

Περισσότεροι από 8 στους 10 καταναλωτές υποστηρίζουν την ηλεκτρική αναισθητοποίηση πριν από τη θανάτωση.

Η συντριπτική πλειονότητα των καταναλωτών (83%) τάσσεται υπέρ της χρήσης της ηλεκτρικής αναισθητοποίησης πριν από τη θανάτωση για την τσιπούρα και το λαβράκι ως μέθοδο ανθρωπίνης θανάτωσης, με παρόμοιες τιμές που παρατηρήθηκαν σε όλες τις εξεταζόμενες αγορές. Το εύρημα αυτό, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι το 80% των καταναλωτών τσιπούρας και λαβρακιού είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν 0,05 ευρώ περισσότερα ανά μερίδα για ψάρια που θανατώνονται με τρόπο ανθρωπινό, αποτελεί μια επιτακτική περίπτωση για τη βιομηχανία υδατοκαλλιέργειας να υιοθετήσει πρακτικές φιλικότερες προς την καλή διαβίωση.

Για να τοποθετηθούν τα ψάρια από την ελληνική υδατοκαλλιέργεια ως ένα υπεύθυνο προϊόν που αγοράζουν οι καταναλωτές, η καλή διαβίωση των ψαριών πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη. Στη σημερινή αγορά, οι καταναλωτές έχουν όλο και μεγαλύτερη επίγνωση των ηθικών επιπτώσεων των αγοραστικών τους αποφάσεων, αναζητώντας προϊόντα που ευθυγραμμίζονται με τις αξίες τους και επιδεικνύουν δέσμευση για την καλή διαβίωση των ζώων.

Σχετικές μελέτες^{6 7} δείχνουν ότι η αύξηση της τιμής ανά μερίδα ψαριού (200 γρ.) θα ήταν σημαντικά μικρότερη από 0,05 ευρώ. Οι εκτιμήσεις για την ελληνική υδατοκαλλιέργεια υποδηλώνουν αύξηση μικρότερη από 0,02 ευρώ ανά μερίδα. Τα ευρήματα αυτά υπογραμμίζουν τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας της εφαρμογής της ηλεκτρικής αναισθητοποίησης πριν από τη θανάτωση στην υδατοκαλλιέργεια τσιπούρας και λαβρακιού, καθώς επιτρέπει στους παραγωγούς να ικανοποιήσουν την έντονη ζήτηση των καταναλωτών χωρίς να επιβαρυνθούν με σημαντικό πρόσθετο κόστος.

Το Centre for Aquaculture Progress έχει δεσμευτεί να υποστηρίξει τους παραγωγούς ψαριών στην προώθηση των διαδικασιών σφαγής τους, προσφέροντας δωρεάν και ανεξάρτητη βοήθεια σε όσους ενδιαφέρονται να υιοθετήσουν πιο ανθρωπίνες πρακτικές. Συνεργαζόμενοι, ο κλάδος μπορεί να ανταποκριθεί στην ξεκάθαρη προτίμηση των καταναλωτών για βελτιωμένη ευζωία των ψαριών, ενισχύοντας παράλληλα τη συνολική βιωσιμότητα και ανταγωνιστικότητα του κλάδου.

**Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με
info@centreforaquacultureprogress.org**

⁶ [Economic Evaluation of Humane Slaughter Methods for farmed Fish in Greece](#)

⁷ [Report from the EU Commission on the possibility of introducing certain requirements regarding the protection of fish at the time of killing](#)